

העם

"מיראז"

MADE IN ISRAEL?

מה קרוב יותר לדמיונו ולדאגותיו של האזרח הישראלי מאשר כוחו של חיל-האוויר, ופרשיות-ריגול מוצלחות של שירותי הביטחון?

העל כן לא היה ספק, כי ידיעה על הפיכת המלחמה שהיצי שהעביר לסוכנים ישראלים את התוכנית הסודיות של מנוע מטוס מיראז, מגיע המקום הראשון בדירוג חשיבות השבוע.

כרגיל בענייני ריגול, נעטפה הפרשה מייד במעטה סמך של סודיות. השחייצים סירבו להוסיף ולוא פרט קטן אחד לידיעה המקורית. זו אמרה: מהנודע שעבד במפעל השייצי הבונה מטוסי מיראז לפי חוזה עם מפעלי מארסל דאסו הצרפתיים, הבריח את התוכנית במכוניתו אל מעבר לגבול הגרמני. התוכנית הופקדו בידו על-מנת שיש רוף אותן, אחרי שהמפעל גמר להשתמש בהן. תחת זאת שרף גירות פשוטים, העביר את התוכנית לסוכנים ישראלים שהמתינו לו מעבר לגבול.

רק בתיאוריה. מסיבות מובנות, אי אפשר להעריך את משמעותה של ידיעה כזו ומה היא יכולה לתרום — אם בכלל — לתעשייה האזרחית הישראלית.

אולם אין זה סוד, כי למיבנה היסודי של מטוסי מיראז הכניסו ארצות רבות שינויים, כדי להתאים לצרכיהן הטופוגרפיים או המיבצעיים.

מבחינה תיאורטית, אפשר לומר, כי קב"ל תוכניות מפורטות יכולה להציע לתיאוריה לקראת מצב, בו תהיה מסוגלת לייצר צר מטוס-קרב משלה. אך זוהי רק אפשרות תיאורטית. שכן דרושה רשת אדירה של תעשיית-לחצי מפותחות, כדי לאפשר למדינה כלשהי להגיע לשלב כה מתקדם.

על כן, אם עוררה ידיעה זו חלומות בלב המימים, כי בקרוב יטוסו בשמי ישראל מיראזים הנושאים את החתומת "MADE IN ISRAEL" מוטב שיתבוננו. עם או בלי תוכניות, עם או בלי שירות מודיעין פעיל ומוכשר, ישראל תישאר לרובה מאוה זמן תלוייה בספקים זרים בי שטח חיוני זה.

עסקים

נשק-משק

אפשר היה לראותם במיסעות הקירות של תל-אביב: אנשי-עסקים מוצלחים, ככל יתר הסועדים המשגשגים. בהבדל אחד: כו"לם קצנים בוימוס — או בשירות פעיל, הם כללו כמה מן השמות המפורסמים ביותר של פושטי ולובשיה-מדום: אלי"מ (מיל), בנימין גיבלי, מפקד חיל-מודיעין בע"ב, מיכאל שחם (מיל), קצין המימשל הצבאי, ארי בעבר; אלוף (מיל), אברהם יפה, המצביא המפורסם; אלי"מ (מיל) יוסף נבו, הפרשן הצבאי של הטלוויזיה; רב-אלוף (מיל) צבי צור; ומפקד החי"ן סטלה לוי.

והעיקר: הם כולם שותפים באחד העסקים המצליחים והריחחיים ביותר במדינת-ישראל.

לא צרות-יעין. לחברה ניתן שם מבשר-טובות: מש"ק (שחזורי צבא הקבט). העי-קרון היה פשוט: קצנים בכירים, היכר לים להסתדר בעסקים מצויינים, מפסידים משהו בזה שהם נשארים בצבא. לכן מותר להם, כעסק צודי גלוי ומבוקר, להקים הצבאי דל-ההכנסות.

אנשי-עסקים רבים התרעמו על תופעה זו, טענו כי מש"ק מקבלת תנאים מועדפים במשרדי הממשלה. ועוד: הוודות לקשרים של בעלי-המניות שלה עם הדרגים השונים במימשל הצבאי בשטחים, זכתה ברשיונות לבצע עסקות כדאיות מאוד — בלי מיקור השבוע, אי-אפשר היה להתעלם מתלונות אלה.

מזל-חלום של איש-קומנדו. הגורם הישיר לכך היה גבר רחבי-כתפיים, בעל הור פעה נמרצת, הנוהג בכוחותיו על אף היותו קטוע שתי רגליו. צבי סחט, תושב שכונת אפקה, הוא סצוע הצבא הבריטי, מימי מלחמת העולם השנייה, כאשר שירת ביחידת קומנדו בחזית האיטלקית. אבל אם איבד את רגליו — לא איבד את כושר-הלחימה שלו. לפני זמן קצר, החל סחט במלחמה חד-שה. בעת שהיה בארצות-הברית, להתקנת פרותיות (על חשבון הצבא הבריטי), הכיר בעלי-עסקים שבמרוצת הזמן הסכימו להשקיע בתיאוריה. ארבעה-חמשה עשר

קום לקפוץ מקומה לקומה של אותו בית גיהנום תיווך בפועל בין שני הצדדים. אם ריאה כבר נסוג מן הרעיון של פני שה נוסח ורוס משש — בבניין אחד, הסבירו אותם פרשנים, משמע שיד הקו צונים בקאהיר על העליונה. הם לא יסכימו לשום צורה של מגעים רשמיים בתנאים ש' לנו. או למה לנו לדאוג? למה שגולדה לא תצויר פעמיים בשבוע שאנחנו מוכנים ל' שיחות נוסח ורוס?

אבל אם ריאה אמר שאין הבדל בין הדבר בין-ארצי לבין תיווך בין-קומתי, יכול הלב להתפרש גם אחרת: מצרים תסכים לה' ניהול משאומתן כשהצדדים יושבים באותו בניין, במקום בתי-גירות.

העיקר: בלי היסטריה

מאחורי ה' כה ישראלית זו הסתמנה מדיניות פיקחית ונוקשה — אם כי עלולה היא להתגלות כבלתי-בנונה בטוח הרחוק. מדיניות זו אומרת: יש להרוחץ זמן, צריך לשמור על המצב הקיים בכל אמצעי אפשרי.

אם אפשר — בקור רוח, וללא כהלה. בקיץ שעבר היתה המדיניות הישראלית על סף ההיסטריה. שיחות ארבע המעצמות — ובעיקר שיחות מוסקבה-ושינגטון — נראו מתקדמות בצעדים מהירים. נדמה היה כי הסכם בין שתי מעצמות-העל עומד על הסף. מכיון שכל הסכם כזה יחייב נסיגה ישראלית — נודעקו ראשי המדיניות בירושלים. והשמעו הצהרות קיצוניות, ובכנסת דובר נגד "לתצייס חוקים מצד דיירים".

אבל הבהלה היתה מוקדמת. המגעים הי-קדחתיים פסקו באותה פתאומיות שבה החלו. הנימוק הרשמי היה: פורת הקיץ של הדיפלומטים. אבל היו לכך סיבות אחרות. רחוקות מאוד ממוסקבה ומושינגטון, עתה סבורה ירושלים, כי אין להיתפס לאותה בהלת-שווא. ההסכם בין אמריקה לרוסים עדיין רחוק מאוד — אם הוא בכלל נראה באופק. על כן, אין טעם להרגיז בני-הים את הידידים האמריקאים. אם ישראל תשב פחות או יותר בשקט, ותתן לעניינים להתגלגל — מתוך הנחה ששום דבר לא ייצא מזה — תרוחץ אולי עוד שנה.

המוקד: ויאמינאם

יש למדיניות זו חסרון אחד גדול: המצב אינו קופא על שמריה. הוא נמצא בתהליך של התפתחות דינמית, ואי-אפשר לסמוך על כך שלא יחול בו שינוי פתאומי. זה יכול אומנם להתחיל בפעולה צבאית בקנה-מידה גדול, בחזית המצרית. פעולה שתאלץ את המעצמות הגדולות להתערב, או לפחות לנזוף בטילי ההתערבות. אבל אפשרות זו אינה מן הסבירות ביותר.

מה שגראה יותר סביר הוא, שהתווה תבוא בחזית המצרית, בה קשור למעשה גורל החזית המרחבית. זוהי חזית ויאמינאם. זהו המקום החיוני בעולם, בו יכולים הקומוניסטים לתת לאמריקאים דבר שהוא חשוב להם עד כדי כך, שיהיו מוכנים ללחוץ ברצינות על ישראל כדי שזו תרפה את אמצעות החונקות את מצרים בגרונה.

פגרו פוליטי

אשר נדמה היה, לפני כשנה, שיש סיכוי להגיע לשלום סביר במשחת פאריס, בין נציגי ויאמינאם לבין האמריקאים, הירכו ויעצו על ניכסון לפיו הצהיר רות על-הסיויים היסדר מהיר גם בזירה הישראלית-ערבית. היתה זו תקופת השיחות התכופות והממושכות בין סיסקו לבין השגריר הסובייטי. אך שיחות פאריס התי-מוזמו והתארכו ללא תוצאה. המלחמה בי-ויאמינאם נשארה רחוקה כפי שהיתה מי-פיתרון דראמטי.

אבל ניכסון יודע שהוא זקוק לפיתרון דראמטי ומהיר בוויאמינאם. הוא יודע, כי מלחמה זו ייתלה את הקאריירה המדינית של ג'ונסון קודמו. יעוצו ובהירו לו, שי-אם לא יפתור את הבעיה תוך החודשים ה' קרובים — יהיה זה הוא פגרו פוליטי. ייתכן שתחושתו זו, שמששו בכל זאת מתבשל מאחורי הקלעים בוויאמינאם, וכי ייתכן בקרוב פיתרון כלשהו בחזית התיא, ייתכן את ניכסון מגורל דומה לגורלו של ג'ונסון — ייתכן שתחושה זו היא העומדת מאחורי חידושן האינטנסיבי של שיחות שתי המעצמות בענייני המרחב.

ייתכן גם כי התרגיל סביב נכונות מצרים וישראל לנהל שיחות נוסח ורוס היה רק מבוא מתושב מצד הרוסים והאמריקאים, שיאפשר התקדמות נוספת בכיוון זה — אם וכאשר תבוא פריצת-הדרך הגדולה בי-ויאמינאם.

שחייב לתת חתימת-עניין זה הוא אלוף (מיל). אברהם יפה, ראש רשות מורות הסב, נחקלנו בכל מיני התנגדויות — כולן בלתי סבירות, סיפר סחט. כאשר התברר לו, שהכרת מש"ק מתכ-גנת אף היא הקמת כפר נוסף באותו מקום — התפוצץ. הוא ושותפיו איימו בפנייה לבית המשפט העליון. הוכיחו נמסר, לב-סוף, למש"ק עילוי. פרשת נתיבה היתה ג'ילויים יבוא. פרשת נתיבה היתה רק התחלה. מול הביקורת שנמתחה עליו

הקרב על העיירות

יפא בעיריה אינו פרס על פעילות מפלגתית! כיסא בעיריה פנו למי שיכול למלא תפקיד!

דברים אלה לא אמר המועמד הראשון מטעם גח"ל לעירית תל-אביב-יפו; ובחודאי לא אמר אותם ראש העיריה הנוכחי ומועמד מס' 1 של המערך לאותה עיריה.

הם נאמרו על-ידי מועמד המערך לראשות העיר הרצליה — שהינה למעשה הפרבר הצפוני של תל-אביב. אל"מ מילואים יוסף נבו הוא איש-מינהל ופרשן הטלוויזיה הישראלי, שיכול היה להרשות לעצמו אומץ-לב נדיר, לאחר כשלוש מפלגות בהנהלת עיר זו עד עתה. מה גם שהוא לא היה בין ה' נבשלים, מאחר שלא היה בין המשתתפים. נבו עדיין צעיר בטיפול בעניינים מוניציפליים, לכן הוסיף: "לא הסכמתי שהמפלגה הבחר לי את הסגנים!" ועוד חוון למועד!

ואילו בגדולה בעיר ישראל והגוש עשר רשימות. המתמודדות על 31 מקומות חברי המועצה הקובעת, תוחכת גורל העיר בעתיד ומנהלת כהונה מהלך חייה.

ארוכה, חוק, ריחות עמי ההפגזות הראשונות של תעמור

לת הבחירות העירוניות החלו אך להי-שמע עם הכרותיהם של נציגי המפלגות, וביחוד הגדולות שבהן — גח"ל והמערך. ראשי נציגיהן לראשות העיר — יהושע רבינוביץ (המערך) ומנחם סבידור (גח"ל) אמרו עם הצגת מצע הבחירות שלהם שיתמיד זהים לחלוטין; הן בחזון הפוליטיבי לעתיד ערים, הן בביקורת השלילית, זה על מחד-דליו של האחר.

ההבדלים הם בין דברים קטנים, וההתנג-שות היא רק בעיתוי עתידי של ביצוע פרויקטים גדולים כמו תוכנית ל' גח"ל, למשל, דורש עתה את עיכובה של תוכנית זו, עד כירור מצב התברואה עם הפעלתה של ארובת רינג' ד'.

העובדה, שמשך כל הקרב הציבורי נגד הקמת תחנת-הכוח החשמלית וארובתה — הלחית גח"ל בשבתו במועצת העיריה — הן באופוזיציה והן בקואליציה מקיר אל קיר החל מיוני 1967 — לעקב את ההחל-טה להקים את התחנה, והניח מלחמה זו כאבודה לסתם אורחים — עובדה זו לא חייבה את סבידור. הוא לא היה או ב' מועצת העיריה.

הוא אף לא היה חבר גח"ל — רק אודד. גם נציג המערך לא החמיא במיוחד ל' אינטליגנציה של הבחור. "בעשר שנות של טון מפא"י והמערך בעיריית תל-אביב, הכ' רינו, "הונחו יסודות לעתיד טוב של העיר. עתה הגיע הזמן לפעול למען פיתוח ושיפור צורתה של תל-אביב. ברצוננו לעשות כל שינוי כדי שהיא תהא יפה!"

זאת נוכח הארובה (שלא תופעל לפני ה' בחירות), החוף (אשר דו"ח משרד הברי-אות קבע שהוא מזהם), ריח המזבלות ב' חיריה, ועוד כהנה וכהנה.

גם המפלגות הקטנות נערכו למסע ה' בחירות. המטרה המוצהרת של רובן: להבי-טיח לעצמן מקום ליד הצלחת. הרשימה הממלכתית של יוצאי רפ"י, עם עורך-הדין אהרן מלצר והעיתונאי אורי אורון בראש, מתחה במסע-הסברה שאינו שונה כמעט במאומה משל מצעי "הגדו-לים". דבר המעורר רק תמיהה מדוע נזעקו להגיש רשימה. ביחוד כאשר נשאלו אם יאפתם היא להצטרף לאחד הבחירות (אם יצליחו בהן) אל אחד משני הגושים הגדו-לים, השיבו כי "יתנו יד לכוח שיהיה

עורך-הדין מיכאל פיגור, משפטן ש' התגנב להגן על הדוורים השובתים. מרכזי שלומי, מכונאי, ואחרים: מנח-כים, פועלים, פקידים, עיתונאים ואנשי-עסקים.

אישית, התפטר יפה מחברת מש"ק. אבל חברים אחרים נשארו בה, והם מורמים רח' חים עצומים לחברה. השיטה: בהיותם בע' לי עמדות-הכרעה בכל מיני חברות-ענק וב' מוסדות ממלכתיים, העבירו נתח שמן מ' עסקי החברות והמוסדות האלה לחברות בת שהקימה מש"ק.

לכן היה ברור, כי הפרשה לא הסתיימה, אלא רק החלה. גילוי עסקי מש"ק עוד יע' סיק את אורחי ישראל, שמעולם לא חלמו כי יש קשר בין נשק ומשק.

ביכולתו להקים הנהלה קואליציונית חדשה, תוך התחשבות בפרקי המצע של רשימתנו, מבלי לקבוע מראש עם מי נלך.

העיקר: רווחת התושבים

שימת תנועת העולם הזה — כוח חדש לעירית תל-אביב-יפו אימצה ב' רצון את אותם פרקים שצוטטו מתנאי של מועמד המערך בעיר השכונה הרצליה, דבר שמועמי גח"ל והמערך בתל-אביב אי' גם יכולים — ויש לשער שגם אינם ר' צים — להצטרף בפני הבחור התל-אביבי.

כיסא בעיריה אינו פרס על פעילות מפלגתית! כיסא בעיריה פנוי למי שיכול למלא תפקיד! אמר אל"מ (מילואים) יוסף נבו בהרצליה. כך אמר גם אלישע גת, ה' מועמד הראשון ברשימת העולם הזה — כוח חדש לעירית תל-אביב-יפו.

כמחצית השעה לפני תום מועד הגשת הרשימות לבחירות המוניציפליות, ביום ה'

תברואה בתל-אביב

שעבר, התייצבה משלחת התנועה בפני נציג משרד הפנים לבחירות המוניציפליות, הגי' שה לו את רשימת המועמדים: 11 ספסי ההתחמה כחוק. מאוור רגע החלה הבנת מסע הבחירות לעירית תל-אביב של התנועה. הקו שהינתה את התנועה בנישטה לבחירות המוניציפליות בתל-אביב, רמת-גן ופתח-תקופה ברשימות עצמאיות, והן בחוליות משותפות עם מס' לגות אחרות בבצעתים ובדימונה, היה אחר: לא חישובים פוליטיים אחרים, כל' כליים ופרטיים, אלא חישוב אחד — רוחת-תם של התושבים במקום מגוריהם. ומה משרת סיטמה זו אם לא התנאי ה' שני שהציג אל"מ נבו בהרצליה, עם רצו' לעיריה שם: הרכבת רשימת מועמדים בעלי כיסורים מיקצועיים והשכלתיים, אנשים ש' יכולים לעבוד כצוות.

הרשימה לעירית תל-אביב מורכבת מ' אנשי מיקצוע: אלישע גת, אדריכל ומתכנן ערים, אינו חבר בתנועת העולם הזה — כוח חדש. הוא היה חבר צוות בתוכנית האב-תל-אביב-יפו 1969. אשר יחד עם חבר' ריו-ילצות התריע בפני הציבור ברגע ש' תוכנית זו עותה על-ידי פרנסי העיר ר' שוב אל נראתה למתכנניה כפיתרון הולם (הולנט הזה 1605).